

1-1 processing missing values.ipynb (آ)

روش های به کار برده شده به ترتیب :

۱. حذف سطری که مقدار گم شده دارد
۲. حذف متغیری که مقدار گم شده دارد
۳. استفاده از مشاهده قابل قبول داده قبلی / بعدی
۴. جاگذاری مقادیر گم شده با مقدار میانگین ستون
۵. جاگذاری مقادیر گم شده با مقدار میانه ستون
۶. استفاده از روش k نزدیک ترین همسایه

اول داده ها را باز میکنم. اسم ستون ها در سطر سوم آمده و دو سطر اول اطلاعات منبع داده است و ربطی به متغیرها ندارد. اسم گذاری ستون ها (متغیرها) را اصلاح می کنم. و یک دیتافریم آماده را داریم تا کار را دنبال کنم.

از اطلاعات به دست آمده ۴ مقدار گم شده داریم. ۲ تا مربوط به ستون Population growth و دوتای دیگر هر کدام متعلق به ستون های Area (sq. km) و Total population هستند.

۱. حذف سطری که مقدار گم شده دارد

از ۱۵ سطر اولیه ۴ تا حذف شد و ۱۱ تا داده قابل استفاده و کامل داریم. یعنی حدود ۲۵ درصد داده ها را حذف کردیم در حالی که ممکن بود اطلاعات ارزشمندی داخل آن باشد. سعی می کنیم از روش های بهتر استفاده کنیم.

۲. حذف متغیری که مقدار گم شده دارد :

از بین متغیرهایی که داریم، (البته هنوز وارد مرحله مدلسازی نشدیم) ولی با توجه به متن سوال Coronavirus Cases را به عنوان متغیر هدف میگیریم (در آینده) و با توجه به اطلاعاتی که داریم ۴ متغیر به دردبخور برای استفاده در مدل داریم.

اگر هر ۳ ستون را حذف کنیم، تنها ۱ متغیر برای ادامه کار می ماند و ما مقدار زیادی از اطلاعات را دور ریخته ایم که خب اصلا منطقی نیست. مثلا اگر ما رگرسیون باشد، در ابتدا رگرسیون چندگانه داریم و در پایان حذف ستون ها تنها یک متغیر باقی می ماند تا مقدار هدف را تخمین بزنند. پس این روش اصلا مناسب نیست. تنها زمانی استفاده از این روش ممکن است قابل قبول باشد که یک ستون داشته باشیم که در بیشتر سطرها مقدار گم شده داشته باشد. در آن صورت می توان حذف آن را به عنوان یک گزینه مطرح کرد (اگر گزینه ی بهتری نباشد)

۳. استفاده از مشاهده قابل قبول داده قبلی / بعدی

در هر ستون مقدار گم شده ی سطر مورد نظر را با اولین مقدار ثبت شده ی قبل از آن پر می کنیم. یا از اولین مقدار بعد از آن استفاده می کنیم. (فرقی ندارد)

یعنی در کل ۴ مقدار تکراری به جای ۴ مقدار گم شده می گذاریم. نسبت به گزینه های قبلی نسبتاً بهتر است اما لزوماً مطلوب نیست. ممکن است اطلاعاتی که به دست می آید نامعتبر باشد.

۴. جاگذاری مقادیر گم شده با مقدار میانگین ستون

میانگین اندازه های هر ستون را به جای مقدار گم شده ی آن ستون بگذاریم. مزیت روش این است که مقدار میانگین در نهایت تغییری نمی کند. چون برای انجام این کار با `data4.mean()` در pandas به مشکل خوردم از `imputeImputer(strategy='mean')` استفاده کردم. که نتیجه کار مشابه است. اگر یکی از ستون هایی که گم شده داشت کیفی بود این روش کارایی نداشت.

۵. جاگذاری مقادیر گم شده با مقدار میانه ستون

مثل مورد قبل فقط به جای میانگین از میانه استفاده کند. برای داده های غیرکمی هم قابل استفاده ست. اگر باکس پلات داده ها را رسم کنیم، در این روش تغییری نمیکند و چنک ها سر جای قبلی می مانند.

۶. استفاده از روش k نزدیک ترین همسایه

در این روش از الگوریتم KNN استفاده می کنم تا بر اساس کل مقدار متغیرهای هر سطر که مقدار گم شده دارد، آن را با مقدار معقولی که نزدیک ترین به پاسخ گم شده ی احتمالی است جایگزین کنم. این یک روش طبقه بندی است و چون برای پیدا کردن مقدار گم شده از همه ی داده های موجود در تمام سطرها و ستون های دیگر استفاده می کند به نظرم ارجح است. و برای مراحل بعدی با همین نتیجه ادامه می دهم.

در آخر نتایج را در `OUT 1-1 data(processed missing values).csv` برای مرحله بعدی ذخیره می کنم.

پ.ن : البته یک روش دیگر هم در کلاس مطرح شده که مناسب تر برای داده های دسته بندی است (categorical). اینکه با بیشترین فراوانی هر ستون مقدار گم شده را پر کنم که اینجا اصلاً کاربرد مناسبی نداشت.

ب) 1-2 encoding categorical values.ipynb

برای مدل رگرسیونی فقط با مقدار عددی سر و کار داریم اما به این معنی نیست که متغیر کیفی دسته ای را نمی توان با مدل رگرسیون استفاده کرد. فقط نیاز به پیش پردازش دارد تا به مقدار عددی قابل استفاده در معادلات تبدیل شود. چون به همین صورت موجود نمی توان ان را در معادلات بهینه سازی همراه با بقیه متغیرها جمع کرد و خطا را بهینه سازی کرد تا معادله رگرسیون به دست بیاید. به ازای هر گروه یا هر دسته کیفی که در این ستون International Visitors وجود دارد باید یک کد نظیر کنیم (مثلا اگر ۵ گروه داریم اعداد ۱ تا ۵) و سپس نظیر هر یک از این اعداد یک ستون به متغیرها اضافه شود با این مفهوم که " آیا این سطر دارای ویژگی عدد فلان (مثلا ۱ برای اولین ستون ... تا ۵ برای پنجمین) هست یا نه" و عدد مقدار نظیر ان را ۰ یا ۱ قرار دهیم. اگر متغیر مورد نظر باینری باشد در همان مرحله اول ۰ تا ۱ داریم و کافی ست. اما اینجا متغیر ما ۴ حالت ABCD است.

A : 0

B : 1

C : 2

D : 3

دیتافریم encoded_international_visitors در نتیجه این مرحله دارای ۴ ستون است. که این ها باید به جای ستون International Visitors در دیتافریم اصلی قرار بگیرند.

البته در پایان باید یکی از اینها را حذف کرد چون که اگر به ازای ABC هر چیزی داشته باشیم مقدار ستون D وابسته به اینها بدست میاید و نیازی بهش نیست. نتیجه را در `OUT 1-2 data(categorical values encoded).csv` برای مرحله بعدی ذخیره می کنم.

ج) 1-3 feature scaling.ipynb

چون قرار است مدلی که اجرا میکنیم مدل رگرسیونی باشد، این خیلی الزام آور نیست. در حالی که مثلا برای روشی مثل k نزدیک ترین همسایه اثر بزرگی بردار متغیرها می تواند نتیجه را به کلی تغییر دهد. اما در مدل رگرسیون چون ضربی نظیر هر یک از متغیرها (x_i ها) به دست می آید که رابطه آن را با هدف نشان می دهد، این تاثیر بعد در خود مدل حلاجی می شود و مثلا متغیری که مقادیر حدود 10^6 دارد به اندازه ارتباط خطی اش با متغیر هدف ضریب اهمیت می گیرد و نه متناسب با اینکه مقدار آن از یک متغیر از حدود 10^1 بیشتر است. پس در رگرسیون الزامی به استاندارد سازی نداریم و انواع روش های استانداردسازی هم فایده ی چندانی ندارد مگر در شرایط خاصی که لگاریتم اندازه متغیرها تفاوت خیلی فاحسی با هم داشته باشد شاید به خاطر راحتی کار یا جلوگیری از خطای سرریز احتمالی از این روش ها استفاده کنیم. در فایل کد استفاده از توابع `MinMaxScaler`, `Normalizer` که به ترتیب اولی تمام ستون های داده های کمی را به فاصله بین 0 و 1 نگاشت داده (براساس روش استاندارد سازی مینیمم ماکسیمم) و دومی نرمالسازی داده ها را براساس نرم 2 برداری محاسبه کرده و قرار داده تاثیری بر مدل رگرسیونی آینده ما نمیگذارد و استفاده از آنها بی مورد است. اما استاندارد سازی داده ها برای رگرسیون می تواند مفید باشد. به معنی اینکه میانگین ستون ها را صفر و واریانس آنها را برابر 1 کنیم. برای اینکه رگرسیون مدل بهتری بدهد، لازم است تا توزیع داده ها به توزیع نرمال نزدیک باشد. در درس داشتیم که اگر با میانگین ها سر و کار داشته باشیم این توزیع نرمال وجود دارد اما اینجا نتایج ستون های ما میانگین نیستند (میانگین چندتایی از نمونه برداری منظور هست) پس می توان با استفاده از تبدیل این توزیع را به توزیع نرمال نزدیک کرد تا جواب حاصل از رگرسیون چندگانه ای که در ادامه به دست می آورم تا حد بیشتری دقت و درستی داشته باشد.

پس اول ستون ها را با ارایه `numpy` آماده و جداسازی میکنم. (به دلیل ارورهایی که رخ داد این کار را یکباره روی کل دیتا فریم انجام ندادم و از طرفی چون 3 ستون بیشتر نبود، یکی یکی انجام دادم) و بعد تبدیل (`scale2=StandardScaler()`) را روی تک تک این ارایه ها انجام دادم و در آخر مقدار ستون های نظیر این ارایه ها را روی دیتا فریم اصلی بازنویسی کردم. حالا توزیع داده های روی هر یک از این 3 ستون نزدیک به نرمال است. با میانگین 0 و واریانس واحد.

$$z = (x - u) / s$$

جواب این تبدیل روی ستون های کمی (`Area (sq. km)` و `Total population` و `Population growth`) را در OUT `1-3 data(standard-transformed).csv` برای ادامه کار ذخیره می کنم.

پ.ن: بدون این تبدیل هم برای مدل رگرسیون مشکل خاصی ایجاد نمی شد.

پ.ن.۲: یک دلیل دیگر استفاده از این تبدیل در سوال بعدی و توضیح داده می شود که هدف آن کم کردن تاثیر داده های پرت احتمالی است.

1-4 processing outliers.ipynb (د)

اولین کاری که می‌کنم این که چک کنم در بین داده‌ها داده‌ی پرت وجود دارد یا نه و اینکه اگر هست، در کدام ستون‌ها و وضعیت آنها چگونه است. هر کدام از ستون‌ها را با رسم باکس پلات آنها بررسی می‌کنم. بله، داده پرت داریم.

در Population growth سه تا مقدار پرت داریم. و در Total population و Area (sq. km) به ترتیب یک و دو. دو روش اصلی برای پیدا کردن و حذف این‌ها داریم یکی IQR و دیگری Z-Score. از آنجا که روش IQR هم منطبق بر این نمودارهایی است که رسم کردم و هم اینکه روش بهتری برای تشخیص داده پرت هست، از همین استفاده می‌کنم. هر ستون کفایت مقدار چارک اول و سوم را پیدا کنیم. اختلاف اینها را به دست می‌آورم. طبق این روش تمام داده‌هایی که در فاصله‌ی یک و نیم برابری این عدد بدست آمده نسبت به چارک اول و سوم قرار بگیرند به عنوان داده پرت رد می‌کنیم.

نتیجه‌ی $(column123 < Q1 - 1.5 * IQR) \mid (column123 > Q3 + 1.5 * IQR)$ در واقع همان داده‌های پرت داخل باکس پلات‌های اولیه را برای من پیدا کرده. حالا این‌ها را حذف می‌کنم تا منظور سوال برآورده شود.

بعد از حذف ۱۰ سطر داده برای من باقی ماند (۵ تا از داده‌های اولیه یعنی حدود ۳۰ درصد داده‌ها را حذف کردم) سوال اینکه آیا این روش مناسب بود؟

در حالت کلی چون رگرسیون به داده‌های پرت حساس است به نظرم حذف داده‌های پرت می‌تواند روش مناسبی باشد البته اگر که اثر داده‌هایی که مقدار پرت دارند برای درستی مدل اهمیت نداشته باشد. مثال تراکنش بانکی که در کلاس گفته شد یکی از نمونه‌هایی است که نمی‌شود از حذف استفاده کرد. (البته معمولاً در چنین نمونه‌هایی خود رگرسیون هم خیلی روش مناسبی نیست)

به نظرم به دلایل زیر حذف در اینجا مناسب نیست :

۱. واقعا ۳۰ درصد داده‌ها داده‌ی پرت باشد؟ همچنین مقداری خیلی بیشتر از این است که بتوان از آن گذشت و بدون بررسی حذف کرد.
۲. با توجه به نوع داده‌هایی که باهاش سر و کار دارم خیلی بعید است که این اعداد گزارش شده خطا باشند. مثلا درمورد هند وسعت مساحت و عدد جمعیتی مشخصا درست گزارش شده. یا رشد جمعیت کشور کویت و قطر با وضعیت این کشورها مناسبت دارد.
۳. پس اینجا اطلاعات احتمالا غلط نداریم و پرت بودن مقدار این مقادیر بیشتر مفهوم دارد تا متعادل بودن آنها با سایر ارقام

سوال اصلی این است که حالا این مقادیر عجیب چقدر باید در مدل ما تاثیر داشته باشند؟ اگر قرار به حذف باشد، یعنی کلاً آن‌ها را تاثیر ندهم که به نظرم دور ریختن اطلاعاتی است که می‌توانند مفید باشند. میتوان داده‌های پرت را با مقداری مثل میانگین یا مثلا با روش‌های خوشه بندی از روی داده‌های مشابه یا حتی مثل داده‌های گم شده با الگوریتم نزدیک ترین همسایه جایگزین کرد تا مثلا اگر یک فیلد داده پرت داریم اما اطلاعات سایر فیلدها برایمان قابل استفاده باشد و اثر دور ریختن داده‌ها کمتر محسوس باشد. اما به نظرم بازهم به دلیل‌هایی که گفتم این عددها معنادار هستند و انجام این کارها اینجا مناسب نیست. کاری که می‌شود کرد اینکه با استفاده از تبدیل‌هایی مثلا همان تبدیل که برای نزدیک کردن داده‌ها به توزیع

نرمال در سوال قبلی استفاده شد استفاده کنیم تا این عدد ها هرچند که معنی دارند کاملاً حذف نشود بلکه تاثیر آنها روی جوابی که در نهایت به دست می آید کمتر شود. می شود به طور مشابه از RobustScaler هم استفاده کرد که میانه را صفر میکند و مقادیر را بر فاصله میان چارکی که محاسبه کردیم (بالا) تقسیم می کند که از این راه تاثیر مقدارهایی که خارج از بازه 1.5 برابری آن قرار دارند را کم می کند و این در نتیجه کاهش مقدارشان و مثبت و منفی شدن آنها از هر دو طرف میانه صورت میگیرد. من هر دو را انجام دادم (اولی را در سوال قبل) ولی نهایتاً به ترجیح دادم که همان نتیجه ی سوال قبلی یعنی حاصل StandardScaler() را برای ادامه کار استفاده کنم که دو مزیت دارد: هم تاثیر داده های پرت را تا حدی کمتر می کند و هم میانگین صفر و واریانس واحدی که ارزش نتیجه میشود برای همگرا شدن مدل رگرسیون به یک مدل دقیق تر را راحت میکند. جدا از این، روش RobustScaler در این مثال خاص چون تمام outlier ها در یک طرف باکس پلات قرار گرفته اند و مقدارشان هم کوچک است تاثیر چندانی روی کل ماجرا ندارد.

نتیجه ی این قسمت همان فایل مرحله قبلی است که البته آن را برای راحتی ادامه کار با نام OUT 1-4 data(outlier_passed).csv دوباره ذخیره کردم.

پ.ن: برای اینکه مطمئن شوم حذف نکردن اوت لایرها بهتر بوده در مرحله آخر یک بار مدل رگرسیونی را با این داده ها و یک بار بعد از حذف کردن اوت لایرها انجام دادم. نتیجه حذف نکردن بهتر بود پس همین روش را ادامه دادم. البته گزارش این آزمایش را نیاوردم چون تعداد داده ها خیلی کم بود گزارش کردن نتایج و نمودارها نتایج کاملاً بی معنی داشتند. ولی علاوه بر دلایلی که بالا گفته شد از این روش هم برای پاسخ به این سوال می توان استفاده کرد که حذف اوت لایر مناسب است یا نه.

1-5 multiple regression.ipynb (ه)

برای تولید مدل از `lrm=LinearRegression()` استفاده میکنم این مدل مقدار Coronavirus Cases را بر اساس مقدار ϵ متغیر ورودی برآورد میکند. برای بدست آوردن اطلاعات مدل شامل ضرایب و غیره از جدولی که از `statsmodels.formula.api` میگیرم استفاده میکنم. و در نهایت مقدار خطاها را هم حساب میکنم (توی جدول نبود).

اطلاعات به صورت زیر :

سطر اول مقدار عرض از مبدا و سطرهای بعدی هر یک ضریب متغیر نوشته شده نظیر آن را در معادله رگرسیون خطی چندگانه نشان میدهد.

<i>Intercept</i>	50366.943585
<i>Population growth</i>	-7295.630057
<i>Total population</i>	-2979.059785
<i>Area (sq. km)</i>	11846.317535
<i>A</i>	130108.758225
<i>B</i>	-28201.448627
<i>C</i>	-41830.434172

خطاها به ترتیب برابر :

<i>MSE</i>	405381115.26471084
<i>RMSE</i>	20134.078455809962

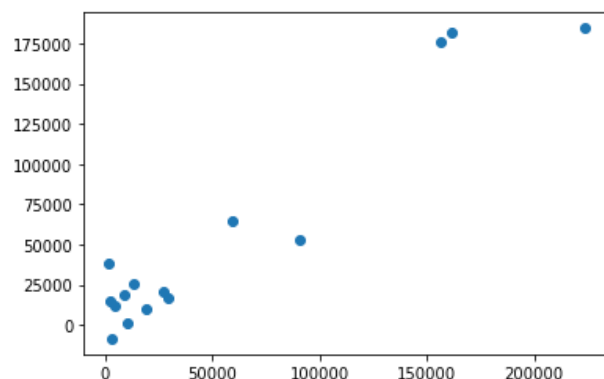
معیارهای ارزیابی مدل :

اول برای آزمون مقدار پی :

گفتیم هرچه مقدار پی کوچکتر از الف باشد میتوان فرض اچ صفر (اچ صفر : برابری ضریب نظیر متغیر با عدد صفر ، به معنی نبود رابطه خطی بین y و x_i) در جدول زیر مقدار پی های نظیر هر سطر به جز B و عرض از مبدا از الف بزرگتر شده (در صورتی که الف را 0.05 مطابق معمول بگیریم) که نشان می دهد مدل خوبی نیست (رابطه ی بین متغیرها با متغیر هدف خطی نیستند)

	coef	std err	t	P> t	[0.025	0.975]
Intercept	5.037e+04	2.04e+04	2.466	0.039	3276.929	9.75e+04
Q("Population growth")	-7295.6301	7829.727	-0.932	0.379	-2.54e+04	1.08e+04
Q("Total population")	-2979.0598	7919.727	-0.376	0.717	-2.12e+04	1.53e+04
Q("Area (sq. km)")	1.185e+04	8053.118	1.471	0.179	-6724.207	3.04e+04
Q("A")	1.301e+05	2.72e+04	4.785	0.001	6.74e+04	1.93e+05
Q("B")	-2.82e+04	2.32e+04	-1.215	0.259	-8.17e+04	2.53e+04
Q("C")	-4.183e+04	2.58e+04	-1.618	0.144	-1.01e+05	1.78e+04

البته درست که همه ی این مقادارها نزدیک صفر هستند اما به اندازه کافی کوچک و نزدیک صفر نیستند پس مدل ما زیاد اطمینان بخش نیست. (در نمودار هم میشود تشخیص داد شکل بدست آمده خیلی شبیه خط نیست). علاوه بر این درست هست که با بازه اطمینان های بدست آمده کار چندانی نداریم اما بد نیست توجه کنیم که در بعضی از این ها، صفر داخل بازه هست و همین باعث میشود که فرض اچ صفر قابل رد نباشد.

تا اینجا البته برای رد مدل کافیت ولی کامل شدن همه ی قسمت ها :

معیار ارزیابی دیگری که می توان استفاده کرد ازمون ضریب تعین یا ضریب رگرسیونی هست یا همان سطر دوم جدول زیر که برابر است با ضریب همبستگی به توان ۲ که برای رگرسیون چندگانه استفاده می کنیم. اگر این مقدار نزدیک ۱ باشد مدل خوبی داریم. اینجا ۰٫۸

R-squared:	0.914
Adj. R-squared:	0.850
F-statistic:	14.25
Prob (F-statistic):	0.000698
Log-Likelihood:	-169.94

البته در صورت تعارض این دو تا معیار گفته بودیم که اعتباری که به ازمون پی میدهم بیشتر است. بنابراین مدل همچنان مردود هست. با بقیه اعداد این جدول در مورد رگرسیون خطی کاری نداریم.
پ.ن: البته ممکن است نتایج به خاطر این باشد که تعداد داده ها خیلی کم است.

و) 1-6 non linear regression.ipynb

از روی داده هایی که آماده کرده بودیم با ستون Total population یک دیتافریم جدید میسازیم که ستون اول آن مقدار Total population و ستون دوم آن همین مقادیر با توان ۲ باشد. و مدل رگرسیون خطی برای دو متغیر (ستون های دیتافریم جدید) به ازای متغیر هدف Coronavirus Cases ایجاد میکنم که روش کار مثل سوال قبلی هست فقط تحلیل ها و خطاها و غیره را لازم نداریم. این مدل معادل مدلی است که در سوال خواسته شده. ضرایب بدست آمده از این روش این طور معنی میشوند :

ضریب بدست آمده برای متغیر نظیر Total population $\leftarrow$ ضریب x

ضریب بدست آمده برای متغیر نظیر $Total\ population^{**2}$ $\leftarrow$ ضریب x^2

عرض از مبدا هم به جای خودش

پس اعداد بدست آمده برای مجهولات :

a -15440.070964

b 44642.402653

c 69393.4042975207